

Nefrologie

Toegang tot de bloedbaan - tijdelijke dialysekatheter

Uw behandelend arts heeft met u besproken dat er bij u een tijdelijke katheter wordt aangelegd om te kunnen dialyseren. In deze folder krijgt u informatie over de katheter; hoe u ermee om moet gaan en wat u kunt doen bij eventuele problemen. Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, kunt u deze stellen aan de dialyse verpleegkundige, dialyse verpleegkundige in opleiding, dialyse assistente, dialyse assistent in opleiding of aan de arts.

Dialysekatheter: de uitwendige toegang tot de bloedbaan

Wanneer u acuut moet gaan dialyseren, wanneer u (nog) geen shunt heeft of deze nog niet gebruikt kan worden, bestaat er de mogelijkheid te dialyseren met een dialysekatheter.

De dialysekatheter is een kunststof slangetje van 15 tot 20 cm. De katheter wordt door de interventie radioloog van het AUMC op locatie AMC ingebracht, incidenteel kan deze katheter door de nefroloog op de dialyse afdeling worden ingebracht. De katheter wordt in een grote ader, de liesader of de halsader, ingebracht. De plek waar de katheter komt wordt verdoofd. Na het inbrengen van een katheter in de halsader wordt een foto gemaakt op de röntgenafdeling om te controleren of de katheter goed in het bloedvat ligt.

De katheter is direct na het inbrengen te gebruiken voor de hemodialyse behandeling. Aan de katheter worden twee slangetjes bevestigd die het bloed naar het dialyseapparaat en weer terug naar het lichaam leiden. De katheter wordt niet verwijderd na de hemodialysebehandeling zodat deze voor de volgende behandeling weer gebruikt kan worden.

De katheter is alleen tijdelijk te gebruiken omdat er na verloop van tijd een toenemend risico bestaat op een infectie. Bij de insteekplaats van de katheter kunnen bacteriën het lichaam binnendringen en een ontsteking veroorzaken.

Op de insteekplaats van de katheter krijgt u een steriele pleister. De dialyseverpleegkundige, dialyse assistent, dialyse verpleegkundige- of dialyse assistent in opleiding verwisselt elke dialyse de pleister, na inspectie en desinfectie van de insteekopening en de huid eromheen. Deze pleister mag niet nat worden omdat bij een nat verband eerder een infectie kan ontstaan.

Belangrijk:

Voorkom dat het verband nat wordt; dus niet douchen, baden of zwemmen zolang u de katheter heeft.

Mogelijke complicaties van de dialysekatheter

Onvoldoende flow

Voor een goede dialysebehandeling is een bloedstroomsnelheid van minimaal 200 ml per minuut nodig. Als dat niet haalbaar is kan dat twee oorzaken hebben: Stolling in de katheter waardoor het bloed niet goed door de katheter kan stromen. De katheter ligt niet goed in het bloedvat of de doorstroming is afhankelijk van de lichaamshouding.

De dialyseverpleegkundige, dialyse assistent, dialyse verpleegkundige- of dialyse assisten in opleiding zal met de arts overleggen wat er moet gebeuren.

Stolling

De katheter bestaat uit dunne buisjes. Na elke dialyse worden deze door de verpleegkundige opgevuld met een citraatoplossing. Dit voorkomt dat de buisjes dicht gaan zitten doordat het bloed erin gestold is.

Ondanks deze maatregel kan het wel eens voorkomen dat de katheter niet bruikbaar is door stolling. Na overleg met een arts kan de verpleegkundige dit verhelpen door een medicijn in de katheter te spuiten. Dit middel moet minimaal vijftien minuten inwerken en daarna weer verwijderd worden. Het stolsel is dan meestal opgelost.

Lekkage

Na het inbrengen van de katheter kan er wat bloed lekken. Dit mag niet veel zijn en moet na een uur gestopt zijn. Als de katheter al een tijd gebruikt wordt, kan er vocht uit de insteekopening lekken. Meestal wordt er dan een kweek afgenomen om een infectie uit te sluiten. In een vochtige omgeving kan er eerder een infectie ontstaan.

Pijn

Na het inbrengen van de katheter zijn de huid en het onderliggende weefsel gevoelig. Dit is na enkele dagen over. Als de katheter langer pijn doet, kan dat een teken van een (beginnende) infectie zijn.

Koorts

Bij koorts moet u altijd direct contact opnemen met de dialyseafdeling.

Telefoon (020) 444 2679, of met het algemene telefoonnummer van Amsterdam UMC locatie VUmc, telefoon (020)444 4444. Koorts kan een aanwijzing zijn voor katheterinfectie. Het is belangrijk zo snel mogelijk te starten met antibiotica. De katheter wordt in dat geval meestal verwijderd.

Katheter raakt los of wordt langer

Raakt de katheter helemaal los uit het bloedvat, ga dan liggen en druk de insteekopening onmiddellijk 30 minuten dicht met een steriele gaas of schone doek. Bel direct de dialyse afdeling

Raakt de katheter voor een deel los, neem dan direct contact op met de dialyse afdeling.

Persoonlijke gegevens

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

Type katheter: _____

Locatie: _____

Datum inbrengen: _____

Informatie hemodialyseafdeling

Adres:

Amsterdam UMC, locatie VUmc

de Boelelaan 1117

1081 HV Amsterdam

Telefoonnummer algemeen: (020) 444 4444

Telefoonnummer hemodialyseafdeling: (020) 444 2679

Contact

De hemodialyseafdeling is rechtstreeks te bereiken:

Maandag tot en met vrijdag van 7.30 uur tot 16.00 uur

telefoon (020) 444 2679

Zaterdag van 7.30 uur tot 15.30 uur

telefoon (020) 444 2679

Zondag van 8.30 uur tot 16.00 uur

telefoon (020) 444 2679

Buiten deze tijden zijn altijd een dienstdoende nefroloog en dialyseverpleegkundige bereikbaar via de receptie van het VUmc; telefoon (020) 444 4444.